

Ἐν Ἀλμυρῷ τῇ 9 Νοεμβρίου 1898.

Ἀξιότιμη Κομὴ Ζωσιμᾶ Ἐστραγγιμένα.

Εἰς Βόλον

Πρὸ ἡμερῶν ὃ ἐν Ἀλμυρῷ διαμένων τελειόφοιτος τῆς ἐν Αἰδινίῳ Γεωργικῆς Σχολῆς κ. Ἀπόστολος Παπαγεωργίου ἐδωρήσατο τῇ ἐνταῦθα Φιλαρχαίῳ Ἐταιρίᾳ αὐτοῦ ἐν χειρόγραφον βιβλίον ξύλω καὶ δερματι δεδωμένον, περιέχον ἐπιστολάς διαφόρων λογίων, ποιήματα, σημειώσεις γεωγραφικὰς καὶ ἰατρικὰς, συνταγὰς τοῦ παρελθόντος αἰῶνος (1700—1800) φθάνον δὲ μέχρι τοῦ 1820.

Ἐξ αὐτοῦ ἀποσπάσας μερικά ποιήματα καὶ ἐπιγράμματα περὶ τοῦ ἐν Μακρυνίτῃ ναοῦ τοῦ Προδρόμου, ποιηθέντα ὑπὸ τοῦ ἱερέως τῆως ἀγνώστου Θεσσαλοῦ λογίου, Παπᾶ Πολυζου (α) καὶ ἕτερον ποίημα ὄλε (α) Σ.Σ. Ὁ ποιητὴς Πολυζὸς ἦτο ἐκ Τρικκαίων, ἀλλ' ἀπεκατεστάθη οἰκογεννακῶς καὶ ἀπέβησαν ἐν Μακρυνίτῃ ἀφ' ἑνὸς υἱοῦ καὶ θυγατέρας ἃν πολλοὶ ἔγγονοι ζῶσι

γούλλαβον ἐὸ Κόσμος» ἐπιγράφόμενον τοῦ ἐκ Τυρνάβου ἱερέως ἀρχιεπισκόπου Τζιλοκόγλου, ἀποστελλόμενόν ὑμῖν πρὸς δημοσίευσιν εἰς τὸν Προμηθεά.

Ἐάνεγχετε εὐχαρίστησιν τῷ δημοσίευσήτε ὡς στέλλω καὶ ἄλλὰ λίαν ἐνδιαφέροντα διὰ τὴν Πατρίδα.

Διατελῶ μετ' ὑπολήψεως

Ὅπως ὑμέτερος

Ν. Γ. Γεωργίουπουλος

σήμερον. Ὁ Κ. Σάβας ἀναγίρει εἰς τὸν ἐν τῇ 617 σελίδ τῆς Ἑλληνικῆς Φιλολογίας, λέγων ἐπὶ Πολυζὸς ἱεροδιδασκαλὸς ἐποίησε ποιήματα εἰς τὰ τοῦ (Στεφάνου) Δημητριάδου (ἐκ Σκοπέλου) ἀπανθίσματα. Τὰ ἀπανθίσματα τοῦ Στεφάνου ἀμνηστίαδου ἐτυπώθησαν ἐν Βιέννῃ τῇ 1797. Ὁ Πολυζὸς ἦτο ἱερεὺς καὶ οἰκονόμος Τρικκῆς καθὰ φαίνεται ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν συνδρομητῶν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ τοῦ Ἀρμενίου Νικοδήμου, πάλαιον ἐτυπώθη ἐν Βενετίᾳ τῇ 1836. Ἄλλοτιδὲν γινώσκω περὶ τοῦ Πολυζου, ἀν ὅμως ἀγνοῦν ἀνακαλύψῃ τι εἴμεθα πρόθυμοι ἐκ τῶ δημοσιεύσωμεν.

Εἰς Ζαχαρίαν τὸν Προφήτην.

Σιγᾶς ὁ λαλῶν, οὐκ ἀκούεις ὁ κλύων

Ὅμοφ' ἀπειθῶν Γαβαίηλ, Ζαχαρία;

Ἢ μὴ ἀπίστει, ἦ σίγα, καὶ μὴ κλυεῖ

Φωνῇ γὰρ ἐκ σοῦ τὴν οἰωπὴν ἀκείει

Εἰς Ἐλεσαῖετ.

Ρησὴ καὶ στίρα, σύζυγε Ζαχαρίου

Ὅρα οἰωπὴν ἀνδρὸς ἀκοῆς βλασφη

Μηδὲ ξενίζου ὄρα μὴ ταυτὸν πάθος

Τῷ γὰρ θεῷ ἔργον τε ἴσον καὶ λόγος.

Εἰς Ἰωάννην.

(ἤρμειον)

Ἐνθ' ἔην ὕατα, κλυτός ἐνθ' ἔην Ἰωάννης

Δημιον ἀπειρῆσιον πλυνέεσκον εἰς κατάγνωσιν

Ἄρκεο τὸνδε μολοῦντα, ὅπου ρεῖ νάματα Κρήνης

Κηλίδος ἐκπλέειν, βοάοντά τε δάκρυσιν αἰσι.

Ο ΚΟΣΜΟΣ

ΠΟΙΗΜΑ

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗ ΤΖΙΛΟΚΟΓΛΟΥ

Τί ἀσυστόλιος
ὁ κόσμος ὅλος
ἐρθεας νῆμαι
ἑσπέρᾳ καὶ ὄλος.

Ἐκάθε ρελία
ἀκρως θολία
ἐν τῷ λόγῳ
ἔχθη τελεία.

Ὅλ' ἦ κοινοτικὸς
εἰν ὑποούλιος
ἤλειομένη
ἢ ἀνθρωπότης.

Ὅπου γοῦναι
ἐχθρὸς ἐπίσει,

Εἰς τὸν αὐτὸν.

(Ταμβουλὴ στίχοι.)

Φωνὴ λόγου! τίς σοῦ γένος τ' ἂν βελτίων;
 Μαιζώτε πάντων μαρτύρων Χριστοῦ στόμα.
 Ζαχαρίας τίκται σε εὐγῆρ', ὦ ξένον!
 Ἄλλὰ προφήτην, ἄλλο καινόν, τὸν μέγαν
 Καὶ θαῦμα τρίτον ἐξ ἀκαρπού νηδύος·
 Πᾶν γὰρ τὸ εὖτοι χάριμα καὶ φοικαλίον,
 Γέννα, βιωτῆ, βρωπιε, ἰδέα, λόγος·
 Σὺ αὖ, Βαπτιστὰ, τοῦ Θεοκρωτοῦ λόγου,
 Σίωζε, φρούρει ρυκτὴν δὲ σὴν πόλιν,
 Χριστοῦ κάρη σὴν δεξιὰν ἀψιμένην.
 ... εὐλόγει δὴ καὶ ἀγιαζοῖς πόλιν.
 ... ἄκαρ γενεὸς ταύτη γε τῆ νεολαία,
 ἢ ποτιᾶται, λιπαρεῖ, κλίνει γόνυ.
 Δέγου Βαπτιστὰ, ὃν σοι ναὸν καλλύνει,
 Καὶ βραχὺν γε, ἀλλὰ του πρὶν καλλίω,
 Ποιῶ ποσῶ, ὕλη τε καὶ λεπτοουργία·
 Οἶον γὰρ ἦν τὸ πρῶτον, αἰσχύνει βλέπειν,
 Μυρμηκίατον καὶ στενον μονόβριον.
 Νύσον πρὸς ὕμνους ἱεσῶν σου. Πρόδρομε,
 Πέλιπον χάριτισὴν εἰς νεῶν μεσαιτάτον
 Πόλιος ἦς δε, ὡς το τοῦ κύκλου μέτον,
 Πήγαζε φωτός, χάριτας τοῖς ἐν κύκλω
 Οἰκοῦσι πᾶσιν, ὡς τὸ κέντρον τοῦ κύκλου.

*42; ἀπὸ τοῦ Ηεροδρόμου.

Δένδροιο παντός καρπίμου καὶ εὐφύλλου
 Σωτηρ φύλαξ, φρουρός τε καὶ ρύστης πέλω.
 Ρίζη δὲ σαπρὸθ ἀξίνη πῦρ ἰζάνει,
 Ἦθον καὶ ἄλας ἀχύρου, καρποῦ κρίστις.
 Ὅθεν παραινῶ πάντι μὴ μέλλειν ὄλωσ,
 Ρύπου; καθαιρεῖν ψυχικῶν μολυματῶν.
 Πρῆτηθος ἢ πάρηθος; τίς εἶ; φρατον,
 Πάρηθος ἤμην, ἀγνοῶ ποσαέτης.
 Κοινός δὲ αἰφνης καὶ τιλῶ ψῆρον φέρων,
 Πρῶτον καὶ λοιθαθον σύνθετό; τε τῶν γραμ-
 [μάτων.

*43; ἀπὸ τοῦ νεοῦ.

* Ἄν ἀγαπᾷ, ὦ θεατὰ, νὰ μᾶθη; τίς καὶ ποῖος
 Τὸ πρότερον εἰς μῆκος τε, πλατος ἢ ὕψος οἶος;
 Μικρός ἤμην καὶ χαμηλός; σχεδόν σπιθημιαίος,
 Καὶ λίαν ἀκλωπιστός; καὶ καταγελαστήος.

δὲν μῖνει πλέον
 ποῦ νὰ ἐλπίτης.
 Ἡκαθεὶς ἐμπρός; μου
 εἶν' ἰδικός; μου,
 κ' εὐθὺς ποῦ λείψω
 εἶται τοῦ κόσμου.
 Ἐῆ πρώτη εἶσαι
 καθεὶς; τρομάσει
 τὰς χύτρας; ἰκαίνας
 νὰ ζεσκαπέτη·
 Σὲ τέτοις; μέρη
 δε; δίνει; χάρη,
 εὐρίσκει; ἐκάτος;
 τὸ; ματαίη.
 Ἡκαὶ; κινδυνεύεις
 ἂν; δὲν; πιστεύεις;
 πῶς; εἶναι; ἐκάτος;
 καὶ; πῶς; γυρεύεις.
 Ὅπου; προσπίπτω,
 Τὸ; ἰντερίσσο,
 δὲν; μὲ; κρῖνει
 νὰ; προχωρήσω.
 Ἄν; προσωριμῆτις;
 καὶ; εἶ; τὰς; κρίσεις;
 ἢ; ἀδικεῖς.
 ἐκίνη; φρόσις.
 Ἄν; πρὸς; τὸ; θεῖον
 ἱερταῖον;
 ταῖς; το; ἑρῖσεις;
 μὲ; προσωπιῖον.
 Ἐξῆς; σοῦ; διδῶ
 μὲ; τόσα; εἶδη,
 πλὴν; εἰ; διαχένητι
 κροτᾷ; τὸ; εἶδι.
 *42; καὶ; τοῦ; δούλου;
 θλέπας; ὑπούλου;
 ἀπατεῶνα;
 ἢ; ἐπιβούλου.
 *Ἐπιλοπιμῶν; τι
 νὰ; προποιοῦν; τι
 μὲ; μόνον; ταχᾷ
 ὅτε; ζευγῶν; ται.
 Ἡἰς; τὰς; Σαιθῶνας
 ἂν; πᾶς; τ' ἐκίνας
 τῶν; ἀνδρῶν; ὄλων
 κοινὰς; ὄθιναι.
 Ἐκτὴ; ἢ; ὕλη
 θέλει; κοσμεῖν,
 θέλει; βῆθῶρον
 καὶ; μουτῶν; χεῖλη.

Ἐχων ὁμως τὸν Πρόδρομον, υἱὸν τοῦ Ζαχαρίου,
τῶν προφητῶν τον μέγιστον, τὸν λύχον

[τοῦ ἡλίου,

Οἰκήτορα ἐν ἐμαυτῷ διὰ τιμὴν καὶ κλέος,

ἔχον ἐλπίδας ἀγαθὰς ἢ θάρρη μέχρι τέως.

Νὰ ὀρθωθῶ, μεγαλυθῶ, ν' ἀλλάξω πρῶτον σχῆμα

καὶ τοῦ Προδρόμου ὅπως οὖν νὰ γείνω ἄξιον

[κτήμα.

Διότι εὐδὲ ἐπρεπε νὰ μείν' ἡμελημένος·

Ἐν μέσῳ χώρας κείμενος καὶ ἀφιερωμένος

εἰς τὸ παντιμον ὄνομα Προδρόμου τοῦ μεγίστου.

Τοῦ Βαπτιστοῦ τοῦ Ἰησοῦ υἱοῦ Θεοῦ ὕψιστου.

Νὰ φαίνωμαι ὡς χηραμὸς, ὡς τρώγλη ζωορίων,

τοῖς ἐγγχωρίοις δνειδος, αἰσχύνῃ τῶν τιμίων,

Ὅθεν σποδῶ πολλῇ ἀπλῶς πάντες οἱ ἐν τῇ χώρᾳ

Μάλιστα δὲ οἱ προυχοντες ἐν ταύτῃ γε τῇ ὥρᾳ.

Σ. Σ. Ὁ ἐν Μακρονίτζ Νεὸς τοῦ Προδρόμου οὐ μνησίαν
πειοῦν οἱ παρόντες στίχοι, ὃ ὦν παρὰ τὴν πλατείαν τῆς
αγορᾶς ἀνφοκομηθεὶ τῷ 1806· οἱ παρόντες στίχοι ἐβρί-
σκονται γεγραμμένοι ὑπὸ τὸν Νάρθηκα τοῦ παρόντος Νεοῦ.
Ἐπὶ τὸν Νάρθηκα σέζονται καὶ ἄλλοι πεποικιμένοι στίχοι
ὑπο ἄλλων ποιητῶν γεγραμμένοι.

ΤΟ ΙΕΡΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

Χθὲς Κυριακῇ 15 Νοεμβρίου ὤμιλησεν ὁ ὁμιλήσας καὶ
κατὰ τὴν 6 τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου Ἱεροκήρυξ τοῦ
νομοῦ Λαρίσας ἐν τῷ ἐνταῦθα κῶ τῆς Μεταμορφώσεως
ὠμίλησεν δὲ μετὰ πάσης εὐφραδείας καὶ ρητορείας, ἀπασαί
οἱ ἀκοαὶ τῶν ἀκροατῶν ἠδύνθησαν, καὶ ἅπαντες ἤμεινον
εὐχαριστημένοι. διότι ὁ λόγος ἦτο ρητορικώτατος, ἦτο
ὅμως λόγος τεχνητός, ὡς εἶναι τὰ τεχνητὰ ἄνθη, ἅτινα
εὐχαριστοῦσι τὰς ὀφθαλμοὺς τῶν θεατῶν ἀλλ' οὐδ' αὖτις εὐο-
δίον διδοῦσιν οὕτω πῶς καὶ ὁ λόγος, εὐχαρίστητε μὲν
τὰς ἀκοὰς, ἀλλὰ δὲν συνεκίνησε τὰς καρδίας, διότι ἦτο
τεχνητός, καὶ οὐχὶ φυσικός, ἦτο θεωρητικός καὶ οὐχὶ πρα-
κτικός, καὶ διὰ τοῦτο αἱ καρδίαι τῶν ἀκροατῶν ἐξῆλθον
ὡς εἰσῆλθον εἰς τὸν ναὸν. Καὶ ἡμεῖς τοιοῦτον λόγον ζη-
τήσαμεν ἵνα ἠδύνωμεν τὰς ἀκοὰς καὶ οὐχὶ νὰ συγκινήται
ἡ ψυχὴ ἡμῶν. Πολλὰ δὲ ὑπάγομεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν
i' ἀκούσομεν τοιοδακονον ἀναγινώσκοντα τὸ ἱερὸν Εὐαγγέ-
λιον, καὶ τὸν ψάλλον ψάλλοντα τὸ δοξαστικὸν καὶ τὸ
χειροουκτικόν, καὶ οὐχὶ νὰ ἐξετάσωμεν καὶ νὰ ἐρευνήσωμεν τί
ἔλεγε τὸ εὐαγγέλιον καὶ τί ἐνοίαν εἶχε τὸ δοξαστικόν, καὶ
διὰ τοῦτο ὁ Πανέγχατος Θεὸς, πᾶρ πει ἄγγέλους, κατὰ τὴν
καρδίαν καὶ τὴν θέλησιν ἡμῶν.

Νὰ ἐξηγήσῃ,
νὰ σαφηνίσῃ,
καὶ ἐν ἐσῶπρῳ
νὰ παραστήσῃ.

Ἐπὶ κολακεία
καὶ τί κακία
εἶναι ἐκεῖνα
ἢ γυναικεία ;

Ἐκείνη ἀπάτη
τὸ πᾶν ταράττει
καὶ ἐν συντόμῳ
τὸ μεταπλάττει.

Ἐκάθε ἀγάπη
ὡσάν δουλάπη,
γυρίζ' εἰς μέτος
καὶ μετατρέπει.

Ἐγὰ τοῦτο πρέπει
καθεὶς νὰ βλίπη,
μὲ πολλοὺς τρόπους
νὰ τὰ προβλέπη.

Ἐκαὶ αἱ πολυμάθη
καθ' ὅσα πάθη,
νὰ μὴν προσκροθῆ
πάλιν εἰς λαθρ.

Μὲ συγχωρεῖτε,
δοσι θαρραῖτε,
πῶς σατυρίζω
μὴν ἀπορῶτε.

Ἐγὶ ἂν ζωγραφίζω,
ὅμως ἐλπίζω
κάνῃν μὲ ψεύθος
νὰ μὴν ἐγγίξω.

Ἐγὼ καυόμενος
εἶμαι χυμῆος
καὶ κατὰ πάντα
ἀδικημένος.

Ἄδῃ νὰ μὴ σκίσω
αὐτὸν τὸ πάσσο
τοῦκομα μήπως
διασκευάσω.

Ἐτοὺς λογιμοὺς μὲν
τὰ βέσανά μου
οὐχὶ τοῦ κόσμου,
τὰ ἰδικά μου.

Ἐτοὺς μὲ τοῦτο
ἰδῶ τελείαν
κακῆς καρδίᾳς μου
τὴν θεραπείαν.